

MALO PODUZEĆE U POREZNOM SUSTAVU RH

Prodan, Toni

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:566703>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-21**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

MALO PODUZEĆE U POREZNOM SUSTAVU RH

Mentor:

Prof.dr.sc. Nikša Nikolić

Student:

Toni Prodan

Split, rujan 2018.

1.UVOD	1
2. POREZNI SUSTAV RH	2
2.1 Definicija poreza	2
2.2 O porezima kroz povijest	3
2.3 Porezni sustav RH - podjela	4
2.3.1 Državni porezi	4
2.3.2 Županijski porezi	8
2.3.3 Gradski porezi	12
2.3.4 Zajednički porezi	15
2.3.5 Porezi na dobitke od igara na sreću te naknade za priređivanje igara na sreću	16
3. MALO PODUZEĆE U POREZKOM SUSTAVU RH	17
3.1 Definicija veličine poduzeća	17
3.1.1 Mikro poduzetnici	17
3.1.2 Mali poduzetnici	17
3.1.3 Srednji poduzetnici	18
3.1.4 Veliki poduzetnici	18
3.2 Struktura malih, velikih i srednjih poduzeća od 2011. godine do 2015. godine	18
3.4 Prikaz parametara prihoda, zaposlenosti i izvoza u 2015. godini	21
4. STUDIJ SLUČAJA	22
4.1 O poduzeću "Pedido d.o.o"	22
5. ZAKLJUČAK	26
6.LITERATURA	28

SAŽETAK

Tema ovog završnog rada je prikazati strukturu i porezno opterećenje malog poduzeća u poreznom sustavu RH. Detaljno se prikazuje kompletan porezni sustav, njegova podjela te definicije poreza općenito. Također se definiraju i obilježja mikro, malog te velikog poduzetnika. Nadalje se na konkretnom primjeru prikazuje krvna slika jednog malog poduzeća te kako ono 'diše u raljama' mnogobrojnih poreznih opterećenja. Naposljetku se donosi zaključak sa završnim tezama te subjektivno mišljenje autora o temi i konkluzijama ovog rada.

ABSTRACT

The theme of this reserch is to show the structure and tax burden of a small enterprise in the tax system of the Republic of Croatia. The complete tax system, its distribution and the definition of tax in general are preseted in detail. The characteristics of micro, small and large entrepreneurs are also defined. Furthermore, in the cocrete example, the blood picture of a small company and how it 'breathes in the jaws' of multiple tax burdens. Finally, the conclusion is reached with the final thesis and the subjective opinion of the author on the topic and conclusions of this paper.

Ključne riječi : Porez , Porezni sustav , Malo poduzeće

Keywords : Tax , Tax system , Small eterprice

1.UVOD

Sam predmet rada su porezi te njihova uloga u poslovanju malih poduzeća u Republici Hrvatskoj. Malo poduzeće temelj je svakog gospodarstva, pa tako i Hrvatskog te je u svojoj svakodnevnicu usko povezan s poreznom politikom države. Deskriptivnom metodom pojednostavljeno će se opisati postojeći važeći porezni sustav Republike Hrvatske te će se dobiti uvid u to koje sve poreze gospodarski subjekti moraju plaćati. Također će se dobiti dublji uvid u strukturu poreza prema administrativnim upravnim regijama države: pregledavaju se državni, županijski te gradski porezi. U radu će se analizirati empirijski radovi te će se promatrati i kao izvori koristiti zakoni Republike Hrvatske.

U razradi problematike i prikazu konkretnih podataka u ovom radu koristit će se različite znanstvene metode. Znanstvene metode korištene u ovom radu su: metoda analize, dedukcije, deskripcije, sinteze, konkretizacije te statistička metoda.

Struktura (sadržaj) ovog završnog rada podijeljena je u 5 cjelina. Nakon prve uvodne, slijedi jako bitna cjelina koja nam daje definiciju poreza općenito te nas uvodi u porezni sustav RH. Treća cjelina bazirana je na mala poduzeća i njihovu strukturu dok je sljedeća cjelina bazirana na konkretan primjer jednog malog poduzeća. Naposljetku slijedi zaključak sa završnim tezama uz navođenje literature i svih tablica, grafova i slika koji su provedeni kroz rad.

Hipoteza koju postavljamo u našem radu je : poduzeće u poreznom sustavu je preopterećeno.

2. POREZNI SUSTAV RH

2.1 Definicija poreza

Porez je obvezno javno novčano davanje koje država uzima od fizičkih i pravnih osoba (porezni obveznici) bez izravne i trenutne protuusluge. Namjena novčanih sredstava prikupljenih u obliku poreza je podmirivanje proračunom utvrđenih javnih izdataka. Dvije su najvažnije karakteristike poreza: obvezan je te ne uključuje direktnu protuuslugu. Karakteristika obveznosti poreza znači da kad porez dospije na naplatu mora biti i plaćen, odnosno moraju se ispoštovati sva pravila porezno-pravnog odnosa između poreznog obveznika i države. Općenito, porezni sustav je ukupnost poreza koji su propisani od strane zakonodavca u određenoj državi. Svaka država ima različite poreze, odnosno porezni sustav. Struktura poreznog sustava pojedine države ovisi o stavovima vladajuće stranke, veličini teritorija, internim teritorijalnim podjelama, veličini javnog sektora, klimatskim uvjetima, vjerskim obilježjima, ponašanju pojedinaca, količini kriminaliteta i sl. Kvalitetni porezni sustav odlikuje se karakteristikama kao što su: efikasnost (porezi moraju imati što manji utjecaj na odnose cijena kako bi se održala sloboda tržišta i maksimalna iskoristivost resursa), pravednost (porezno opterećenje mora biti pravedno raspoređeno između članove zajednice), izdašnost (prihod od poreza mora zadovoljiti potrebe javnih rashoda), jednostavnost (zakoni i podzakonski akti vezani za poreze općenito te za porezno-pravni odnos moraju biti pisani jasno, koncizno, razumljivo i jednostavno).

2.2 O porezima kroz povijest

O poreznom sustavu pisali su brojni svjetski ekonomisti i intelektualci. Montesquieu je rekao da je porez dio prihoda kojeg svaki građanin daje državi da bi mu ona sačuvala ostatak imovine. Albert Einstein rekao je kako je "najteža stvar za razumjeti na ovom svijetu porez na dohodak". Adam Smith smatrao je da je oporezivanje rada štetno te pritom izjavio: "apsurdni i destruktivni porezi poput tih (op. a. porezi na rad) ipak nalaze mjesto u brojnim državama".

Poznati ekonomist Milton Friedman rekao je: "Kongres može podizati poreze zato što može uvjeriti dovoljnu količinu populacije da će te poreze platiti netko drugi, a ne oni sami". Britanski političar, vojni strateg i pisac Winston Churchill jednom je izjavio kako "dobar porez ne postoji".

Prvi porezni sustav imali su drevni Egipćani 3000. Pr. Kr. Najraniji zapisi ukazuju na to da je faraon obilazio državu te uz pomoć svojih sluga i činovnika prikupljao poreze. Oblici oporezivanja prikazani su i u Bibliji, točnije u knjizi Postanka. U antičkoj Grčkoj postojao je sustav oporezivanja poznat pod imenom eisphora, a služio je uglavnom za financiranje stajaće vojske u doba rata. Najraniji porez u Rimskom carstvu zvao se portoria te se odnosio na oporezivanje uvoza i izvoza.

Najstariji porez u SAD-u bio je prvi porez na nekretnine koji je uveden 1797. godine, a ukinut je narednih godina. Suvremeni porez na nekretnine uveden je 1916. godine. Prije njega uveden je korporativni porez (1909.) te porez na dohodak (1913.), a nakon njega porez na darove (1924.).

U razdoblju Hrvatske pod Austro-Ugarskom te sve do Drugog svjetskog rata, porezna politika snažno je utjecala na razvoj gospodarstva. Uglavnom je otežavala svakodnevnicu poljoprivrednika i ostalih gospodarstvenika.

2.3 Porezni sustav RH - podjela

Porezni sustav Republike Hrvatske je pluralan te se sastoji od nekoliko razina:

- državne
- županijske
- gradske ili općinske
- zajedničke poreze (porez na dobit) te
- poreze na dobitke od igara na sreću i naknada za priređivanje nagradnih igara

2.3.1 Državni porezi

- **Državni porezi** uključuju porez na dobit, porez po tonaži broda, porez na dodanu vrijednost (PDV) te trošarine i posebne poreze (porez na alkohol, alkoholna pića, duhanske proizvode, energente i električnu energiju) te kao takvi u cijelosti pripadaju državnom proračunu.

Porez na dobit državni je porez čiji su obveznici trgovačka društva i druge pravne, odnosno fizičke osobe koje su rezidenti Republike Hrvatske (pravne ili fizičke osobe kojima je sjedište upisano u sudski ili neku drugi registar, tj. upisnik ili kojima je mjesto stvarne uprave i nadzor poslovanja u Republici

Hrvatskoj) te gospodarsku djelatnost obavljaju samostalno, trajno te zbog ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda. Plaća se po stopi od 12% ukoliko su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 3.000.000,00 kuna te 18% ako su prihodi veći od 3.000.000,01 kuna. Porezni obveznik poreza na dohodak može biti i tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika, fizička osoba koja izjavi kako će umjesto poreza na dohodak plaćati porez na dobit te fizička osoba koja ostvaruje dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti veći od 3.000.000,00 kuna godišnje. Porez na dobit po odbitku plaća se na dividende i udjele u dobiti, odnosno ne plaća se ako se dobit od dividendi reinvestira (iznimka su kreditne institucije, financijske institucije, kreditne unije, investicijska društva, društva za osiguranje i reosiguranje, leasing društva, institucije za platni promet i institucije za elektronički novac). Porez po odbitku plaća se za autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva, usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge, kamate te na sve vrste usluga što su plaćene osobama koje imaju sjedište ili mjesto uprave, odnosno nadzora poslovanja u drugim državama osim EU. Plaća se po stopi od 15% osim za dividende i udjele u dobiti na koje se plaća 12%, odnosno 20% na sve vrste usluga u drugim državama osim zemalja članica EU. Porezna osnovica poreza na dobit je dobit koja se utvrđuje kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, a koja je uvećana ili umanjena prema odredbama propisa koji uređuju porez na dobit. Propisi koji reguliraju porez na dobit su Zakon o porezu na dobit te Pravilnik o porezu na dobit.

Porez na dodanu vrijednost (PDV) uređen je Zakonom o porezu na dodatnu vrijednosti. Porezni obveznik PDV-a je svaka osoba koja samo stalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost, bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti. Osobe je obavezna upisati se u registar obveznika PDV-a ako je vrijednost dobara i obavljenih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini veća od

230.000,00 kuna. Mali porezni obveznik može se na vlastiti zahtjev upisati u registar obveznika PDV-a iako vrijednost njegovih isporuka dobara ili usluga nije bila veća od 230.000,000 kuna. PDV-om se oporezuju isporuke dobara ili obavljanje usluga u tuzemstvu uz nekakvu naknadu, neovlašteno izdavanje računa s iskazanim PDV-om, stjecanje dobara unutar EU uz naknadu, stjecanje novih prijevoznih sredstava i trošarinskih proizvoda te uvoz dobara. Poreznu obvezu ili pravo na povrat poreza na dobit porezni obveznik određuje tako da obračunati PDV u izdanim računima te u primljenim isporukama za dobra i usluge umanjuje za obračunati PDV po primljenim isporukama i za iskazani PDV u ulaznim računima za primljene isporuke.

PDV u Republici Hrvatskoj dolazi u tri porezne stope: 5% na sve vrste kruha, mlijeka, hrane za dojenčad koja zamjenjuje majčino mlijeko, knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog sadržaja, udžbenike za pedagoški odgoj i obrazovanje, lijekove izdane na liječnički recept, medicinsku opremu, pomagala i druge sprave koje se koriste za ublažavanje liječenja invalidnosti isključivo za osobnu upotrebu invalida, kino ulaznice te novine novinskog nakladnika koji ima statut medija te izlaze u dnevnom tiskanom izdanju. Po stopi od 13% oporezuju se usluge smještaja, usluge smještaja u plovnim objektima nautičkog turizma, novine i časopise novinskog nakladnika koji ima statut medija te novine i časopise nakladnika za koje ne postoji obveza donošenja statuta medija prema posebnom propisu, jestiva ulja i masti, dječju hranu i prerađenu hranu na bazi žitarica za dojenčad i malu djecu, isporuku vode osim vode koja se stavlja na tržište u bocama ili drugoj ambalaži, bijeli šećer u kristalnom obliku te ulaznice za koncerte. Po stopi od 25% plaća se na sve ostale oporezive isporuke dobara i usluga u svoj slučajevima kada se na te isporuke ne primjenjuje PDV po sniženim stopama od 5% i 13%.

Trošarine i posebni porezi dio su državnih poreza u koje spadaju: posebni porez na motorna vozila, posebni porez na kavu i bezalkoholna pića, porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila te trošarinski sustav oporezivanja alkohola, alkoholnih pića, duhanskih proizvoda, energenata i električne energije. Obveznik plaćanja trošarine je ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta, registrirani primatelj, bilo koja osoba koja otpušta trošarinske proizvode ili osoba za čiji se račun otpuštaju trošarinski proizvodi iz sustava odgode plaćanja trošarine. Trošarine obvezno plaća uvoznih trošarinskih proizvoda, proizvođač trošarinskih proizvoda izvan sustava odgode, primatelj trošarinskih proizvoda već puštenih u potrošnju u drugoj državi članici, a koje drži na teritoriju RH te prodavatelj iz druge države članice. Porezni obveznik posebnog poreza na motorna vozila je svaka fizička i pravna osoba koja radi uporabe na cestama u Republici Hrvatskoj stječe motorno vozilo, ili koja takvo motorno vozilo na koje nije obračunat i plaćen posebni porez uvozi ili unosi u RH, osoba koja je izvršila prenamjenu drugog motornog vozila u motorno vozilo koje je predmet oporezivanja te osoba koja je nezakonito uporabila motorno vozilo na području RH. Na rabljena motorna vozila plaća se posebni porez na stjecanje motornih vozila u RH, a predmet oporezivanja su osobni automobili i ostala motorna vozila konstruirana prvenstveno za prijevoz osoba (osim sanitetskih vozila, dostavnih 'van' vozila i vozila posebno prilagođenih za prijevoz osoba s invaliditetom), motocikli (uključujući i mopede), bicikli i slična vozila s pomoćnim motorom, 'pick-up' vozila s dvostrukom kabinom, 'ATV' vozila te druga motorna vozila prenamijenjena u potonja motorna vozila.

2.3.2 Županijski porezi

- **županijski porezi** pripadaju županijskim proračunima, odnosno proračunu grada Zagreba. Postoje četiri županijska poreza: porez na nasljedstva i darove, porez na cestovna motorna vozila, porez na plovila te porez na automate za zabavne igre.

Županijski porezi su porezi čiji prihodi u potpunosti idu u proračun županijske jedinice. Uređeni su prema Zakonu o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Županijske poreze u poreznom sustavu RH čine: porez na nasljedstva i darove, porez na cestovna motorna vozila, porez na plovila te porez na automate za zabavne igre.

Porezni obveznici poreza na nasljedstva i darove su pravne i fizičke osobe koje u RH naslijede, prime na dar ili steknu po drugoj osnovi bez naknade imovinu na koju se plaća porez na nasljedstva i darove. Ovaj porez ne plaća se ukoliko se na nasljedstva i darove plaća PDV. Porezna osnovica je iznos gotovog novca te tržišna vrijednost financijske i druge imovine na dan utvrđivanja porezna obveze, nakon odbitka dugova i troškova koji se odnose na imovinu na koju se plaća taj porez. Porezna stopa je do 5%, a propisuje se županijskim odlukama. Porez na nasljedstva i darove ne plaćaju bračni drugovi, krvni srodnici u ravnoj liniji te posvojenici i posvojitelji umrlog ili darovatelja, braća i sestre, njihovi potomci te zetovi i snage ostavitelja ili darovatelja ukoliko su živjeli u zajedničkom kućanstvu u vrijeme primitka dara, fizičke i pravne osobe kojima RH ili jedinica lokalne i područne samouprave daruje, odnosno daje pokretnine bez naknade radi odštete ili iz drugih razloga u svezi s Domovinskim ratom, RH i jedinice lokalne i područne samouprave, tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne samouprave, javne ustanove, vjerske zajednice, zaklade i fondacije, Crveni križ i druge humanitarne udruge osnovane na temelju

posebnih propisa te fizičke i pravne osobe kada primaju darove (donacije) za svrhe utvrđene posebnih propisima.

Porezni obveznik poreza na motorna vozila je pravna ili fizička osoba koja je vlasnik registriranog/ih osobnih automobila i/ili motocikla. Predmet oporezivanja su osobni automobili do 10 godina starosti te motocikli. Visina poreza računa se prema snazi motora iskazanoj u kW (kilovatima) te godinama starosti vozila.

Porez na cestovna motorna vozila ne plaćaju osobe koje su u cijelosti bile oslobođene plaćanja carine i PDV-a pri nabavi vozila, ne plaća Republika Hrvatska na vozila u njenom vlasništvu te vlasništvu regionalne i područne samouprave, na vozila tijela državne uprave i tijela jedinica regionalne i područne samouprave, na vozila zdravstvenih ustanova i vatrogasnih jedinica, na vozila diplomatskih i konzularnih predstavništava i stranog diplomatskog osoblja te na posebna vozila kojima vlasnici obavljaju registriranu djelatnost za prijevoz umrlih i taksi službu. Važno je napomenuti kako županije mogu vlastitim odlukama propisati i druga oslobođenja i olakšice.

Tablica 1 : Porez na cestovna motorna vozila

1. Osobni automobil

Ako je snaga motora		Plaća se kuna		
preko kW	do kW	do 2 godine starosti	Od 2 do 5 godina starosti	od 5 do 10 godina starosti
	55	300,00	250,00	200,00
55	70	400,00	350,00	250,00
70	100	600,00	500,00	400,00
100	130	900,00	700,00	600,00
130		1.500,00	1.200,00	1.000,00

2. Motocikl

Ako je snaga motora		Plaća se kuna			
preko kW	do kW	do 2 godine starosti	od 2 do 5 godina starosti	od 5 do 10 godina starosti	preko 10 godina starosti
	20	100,00	80,00	50,00	-
20	50	200,00	150,00	100,00	50,00
50	80	500,00	400,00	300,00	200,00
80		1.200,00	1.000,00	800,00	600,00

Porezni obveznik poreza na plovila je svaka fizička i pravna osoba koja u svom vlasništvu ima plovilo, a plovilo je brod (brodica ili jahta) te čamac unutarnje plovidbe koji služe razonodi, sportu ili rekreaciji. Predmet samog oporezivanja je plovilo a parametri o kojima ovisi visina oporezivanja su: dužina plovila u metrima, s kabinom ili bez kabine te snaga motora iskazana u kW (kilovatima):

Tablica 2 : Porezi na plovila

1. Plovilo bez kabine

Dužina plovila (u metrima)		Ovisno o snazi motora (u kW) plaća se u kunama		
preko	do	do 30 kW	preko 30 do 100 kW	preko 100 kW
5 m	7 m		200,00 kn	400,00 kn
7 m	10 m	100,00	300,00 kn	500,00 kn
10 m		200,00	450,00 kn	600,00 kn

2. Plovilo s kabinom na motorni pogon

Dužina plovila (u metrima)		Ovisno o snazi motora (u kW) plaća se u kunama			
preko	do	do 30 kW	preko 30 do 100 kW	preko 100 do 500 kW	preko 500 kW
5 m	7 m	-	200,00 kn	300,00 kn	-
7 m	10 m	200,00 kn	400,00 kn	500,00 kn	2.500,00 kn
10 m	12m	300,00 kn	500,00 kn	1.000,00 kn	3.500,00 kn
12 m		400,00 kn	1.000,00 kn	3.000,00 kn	5.000,00 kn

3. Plovilo s kabinom i pogonom na jedra

Dužina plovila (u metrima)		Ovisno o snazi motora (u kW) plaća se u kunama			
preko	do	do 10 kW	preko 10 do 25 kW	preko 25 do 50 kW	preko 50 kW
5 m	7 m	-	300,00 kn	400,00 kn	500,00 kn
7 m	10 m	200,00 kn	600,00 kn	1.000,00 kn	2.000,00 kn
10 m	12 m	300,00 kn	800,00 kn	2.000,00 kn	3.000,00 kn
12 m		400,00 kn	1.500,00 kn	3.000,00 kn	4.000,00 kn

Porezni obveznik poreza na automate za zabavne igre je svaka pravna i fizička osoba koja automate za zabavne igre stavlja u uporabu u :

- zabavnim klubovima
- ugostiteljskim objektima
- javnim objektima

- drugim javnim prostorima

Porez spada u županijske poreze te sav prihod od njih ide u županijski proračun. Najbitnija karakteristika ovog poreza je fiksni iznos kojeg poreznik obveznik plaća, a iznosi 100 kuna mjesečno po automatu za zabavne igre. Država je propisala iznimke, tj. porez na automate za zabavne igre ne plaća se za biljar ukoliko na vidnom mjestu imaju istaknutu markicu Hrvatskog biljarskog saveza.

2.3.3 Gradski porezi

Gradski, odnosno općinski porezi uključuju: prirez porezu na dohodak, porez na potrošnju, porez na kuće za odmor, porez na korištenje javnih površina te porez na promet nekretninama.

Gradski ili općinski porezi su oni porezi čiji prihodi idu izravno u gradski ili općinski proračun. Karakteristika ovih poreza jest da svaki grad ili općina ima pravo donositi samostalne odluke o porezima te regulirati :

- poreznu stopu
- porezna oslobođenja
- poreznu osnovicu
- druge elemente vezane za obračun i plaćanje

1. Porezni obveznik prireza porezu na dohodak je obveznik poreza na dohodak kojemu je prebivalište ili uobičajeno boravište na području općine ili grada koji je propisao obvezu plaćanja prireza. Porezna osnovica prireza porezu na dohodak je iznos samog poreza na dohodak, a naplaćuje se po sljedećim stopama:

- općina po stopi do 10%
- grad ispod 30 000 stanovnika po stopi od 12%
- grad iznad 30 000 stanovnika po stopi od 15%
- grad Zagreb po stopi od 18%

Neki od primjera prireza porezu na dohodak su:

- Beli Manastir po stopi od 5%
- Bjelovar po stopi od 12%
- Omiš po stopi od 8%
- Osijek po stopi od 13%
- Rijeka po stopi od 15%
- Split po stopi od 10%
- Zadvarje po stopi od 1%
- Zagreb po stopi od 18%

2.Porezni obveznik poreza na potrošnju je pravna ili fizička osoba koja pruža ugostiteljske usluge, a razdoblje oporezivanja je od prvog do posljednjeg dana u pojedinom mjesecu. Porezna osnovica je prodajna cijena pića koja se proda u ugostiteljskim objektima. PNP plaća se na potrošnju:

- alkoholnih pića (vinjak, rakija i žestoka pića)
- specijalnih vina
- piva
- bezalkoholnih pića

Porezna stopa PNP-a je do 3%, a formira se prema odluci grada ili općine.

3. Porezni obveznik poreza na kuće za odmor je pravna ili fizička osoba koja je vlasnik kuće za odmor (svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski). Predmet oporezivanja je četvorni metar površine kuće koji se oporezuje od 5,00 do 15,00 (svaka općina ili grad pravo vlastitom odlukom urediti visinu nameta).

Porez na kuće za odmor ne plaća se: na kuće za odmor koje se ne mogu koristiti zbog raznih razaranja i prirodnih nepogoda (poplava, požar, potres) te starosti i trošnosti na kuće za odmor za vrijeme dok su u njima smješteni prognanici i izbjeglice na odmarališta u vlasništvu jedinica lokalne i regionalne samouprave koja služe za smještaj djece do 15 godina starosti odlukom općine ili grada mogu se propisati i druga oslobođenja

4. Porezni obveznik poreza na korištenje javnih površina je pravna i fizička osoba koja koristi javnu površinu. Predmet oporezivanja je javna površina, a iznos propisuje općina ili grad.

5. Porezni obveznik poreza na promet nekretnina je stjecatelj nekretnine, svaki sudionik u zamjeni nekretnina (i to za vrijednost nekretnine) te svaki stjecatelj posebno ukoliko stječe idealni dio nekretnine. Porez se plaća i obračunava prema propisima Zakona o porezu na promet nekretninama, a sav prihod pripada jedinici lokalne samouprave na području na kojem se nekretnina nalazi. Sam predmet oporezivanja je promet nekretnina, a prometom nekretnina ne smatra se stjecanje nekretnina na koje se plaća PDV. Osnovica poreza na promet nekretnina je tržišna vrijednost nekretnine u trenutku nastanka porezne obveze, a osnovicu utvrđuje Ministarstvo financija, odnosno Porezna uprava na temelju isprave o stjecanju. Porez na promet nekretnina plaća se po stopi od 4% , a porez ne plaćaju :

- Republika Hrvatska, jedinice lokalne i regionalne samouprave, tijela državne vlasti te ustanove kojima je jedini osnivač Republika Hrvatska
- diplomatska i konzularna predstavništva
- osobe koje stječu nekretnine u postupku vraćanja oduzete imovine i komasacije
- prognanici i izbjeglice koje stječu nekretnine zamjenom svojih nekretnina u inozemstvu
- građani koji kupuju stambenu zgradu ili stan na kojem su imali stanarsko pravo
- osobe koje stječu nekretnine u skladu s propisima kojim se utvrđuje pretvorba društvenog vlasništva u druge oblike vlasništva
- bračni drug,potomci i preci koji čine uspravnu liniju te posvojenici i posvojitelji

2.3.4 Zajednički porezi

Zajednički porezi djelomično pripadaju državnom proračunu, a dijelom pripadaju županijskom, odnosno gradskom proračunu. Zajednički porezi su samo porez na dohodak.

Porezni obveznik poreza na dohodak je fizička osoba koja ostvaruje dohodak, odnosno nasljednik za sve porezne obveze koje proizlaze iz dohotka što ga je ostavitelj ostvario do svoje smrti (nasljednik je istodobno porezni obveznik za taj dohodak koji mu pritječe iz naslijeđenih izvora dohotka). Ovaj porez utvrđuje se i plaća za kalendarsku godinu (porezno razdoblje).

Izvori dohotka su:

- dohodak od nesamostalnog rada (plaće i mirovine)

- dohodak od samostalne djelatnosti
- dohodak od imovine i imovinskih prava
- dohodak od kapitala
- dohodak od osiguranja
- drugi dohodak

Porezna osnovica poreza na dohodak rezidenta je ukupni iznos svih oblika dohotka umanjen za osobni odbitak za rezidente (dok je za nerezidente on umanjen za osobni odbitak za nerezidente). Stopa po kojoj se plaća je 24% do 210.000,00 kuna godišnje (17.500,00 kuna mjesečno), odnosno 36% iznad 210.000,00 kuna godišnje (iznad 17.500,00 kuna godišnje).

2.3.5 Porezi na dobitke od igara na sreću te naknade za priređivanje igara na sreću

Porezi na dobitke od igara na sreću te naknade za priređivanje igara na sreću sastoje se od: poreza na dobitke od lutrijskih igara na sreću i naknada za priređivanje lutrijskih igara na sreću, naknade za priređivanje igara na sreću u casinima, poreza na dobitke od igara klađenja i naknade za priređivanje igara klađenja, naknade za priređivanje igara na sreću na automatima, naknade za priređivanje prigodnih jednokratnih igara na sreću te posebnih sredstava ostvarenja na javnom natječaju prodajom nepodijeljenih nagrada. Oni u cijelosti pripadaju državnom proračunu, a postoji i takozvana propisana uplata priređivača nagradnih igara u korist Hrvatskog crvenog križa

3. MALO PODUZEĆE U POREZnom SUSTAVU

RH

3.1 Definicija veličine poduzeća

Poduzetnici u smislu Zakona o računovodstvu razvrstavaju se na mikro, male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji. Pokazatelj na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici su :

1. Iznos ukupne imovine
2. Iznos prihoda
3. Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine

3.1.1 Mikro poduzetnici

Mikro poduzetnici su oni koji ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta :

1. Ukupna aktiva 2.600.000,00 kuna
2. Prihod 5.200.000,00 kuna
3. Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 10 radnika

3.1.2 Mali poduzetnici

Mali poduzetnici su oni koji nisu mikro poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta :

1. Ukupna aktiva 30.000.000,00 kuna
2. Prihod 60.000.000,00 kuna

3. Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 50 radnika

3.1.3 Srednji poduzetnici

Srednji poduzetnici su oni koji nisu ni mikro ni mali poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta :

1. Ukupna aktiva 150.000.000,00 kuna
2. Prihod 300.000.000,00 kuna
3. Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine -250 radnika

3.1.4 Veliki poduzetnici

Veliki poduzetnici su oni koji prelaze granične pokazatelje u najmanje dva od tri uvjeta iz točke 4.1.3 (Srednji poduzetnici)

Neki od primjera velikih poduzetnika su : banke , štedne banke, stambene štedionice , institucije za elektronički novac , društva za osiguranje , društva za reosiguranje , leasing društva , UCITS fondovi , faktoring društva itd.

3.2 Struktura malih, velikih i srednjih poduzeća od 2011. godine do 2015. godine

SME (Small and Medium size Enterprises) glavni su pokretači kako hrvatske tako i europske, odnosno inozemne ekonomije. U gospodarstvu Hrvatske mala i srednja poduzeća imaju udio od 99,7% u 2015. godini i ta struktura je nepromijenjena u odnosu na prethodne dvije godine.

U strukturi malih i srednjih poduzeća došlo je do promjene u 2015. godini, koju je obilježio porast broja malih poduzeća za 2,1% u odnosu na 2014. godinu i pad broja srednjih poduzeća za 2,4%.

Tablica 3 : Struktura malih,srednjih i velikih poduzeća od 2011. godine do 2015. godine

	2011.		2012.		2013.		2014.		2015.	
	Broj subjekata	%	Broj subjekata	%	Broj subjekata	%	Broj subjekata	%	Broj subjekata	%
Sektor malih i srednjih poduzeća	90.831	99,6	96.906	99,6	100.841	99,7	104.116	99,7	106.221	99,7
Mala poduzeća	89.539		95.597		99.573		102.895		105.029	
Srednja poduzeća	1.292		1.309		1.268		1.221		1.192	
Velika poduzeća	359	0,4	348	0,4	350	0,3	354	0,3	348	0,3
Ukupno	91.190	100	97.254	100	101.191	100	104.470	100	106.569	100

Mala i srednja poduzeća zapošljavaju više od dvije trećine svih zaposlenih u poslovnim subjektima u Hrvatskoj u 2015. godini, i taj udio je bez veće promjene u odnosu na 2014. godinu. Broj zaposlenih u malim poduzećima u 2015. godini porastao je u odnosu na 2014. godinu za 2,5%, u srednjim poduzećima za 1,4%, dok je u istom razdoblju u velikim poduzećima zabilježen pad broja zaposlenih za 1,6%.

Tablica 4 : Parametri broja zaposlenih, prihoda i izvoza u 2014. i 2015. godini

Ekonomski kriterij valorizacije sektora	Veličina poduzeća					
	Mala		Srednja		Velika	
	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.
Broj zaposlenih	422.238	432.934	145.246	147.250	262.632	258.400
Zaposlenost (udio)	50,9%	51,6%	17,5%	17,6%	31,6%	30,8%
Ukupan prihod (mil. kn)	215.807	226.110	112.320	119.100	290.663	294.438
Ukupan prihod (udio)	34,9%	35,4%	18,1%	18,6%	47%	46%
Izvoz (000 kn)	24.780.905	26.446.403	27.858.437	31.526.196	53.450.269	57.341.701
Izvoz (udio)	25,2%	23%	23,3%	27,3%	51,5%	49,7%

U 2015. godini udio malih i srednjih poduzeća u ukupnom prihodu iznosio je 54%, što je neznatno povećanje (od 1 postotnog poena) u odnosu na 2014. godinu. Međutim, promjene u prihodima ovisno o veličini poduzeća su uočljivije: ukupan prihod malih poduzeća u 2015. godini porastao je za 4,8%, srednjih poduzeća za 6%, a velikih poduzeća za 1,3% u odnosu na 2014. godinu. U ukupno ostvarenom izvozu hrvatskih poduzeća u 2015. godini, mala i srednja poduzeća sudjeluju s udjelom od 50,3%, čime su neznatno pretekla velika poduzeća, koja su s udjelom od 49,7% u 2015. godini po prvi puta ostvarila manje od polovine ukupnog izvoza. Vrijednost izvoza malih poduzeća u 2015. godini povećala se za 6,7%, srednjih poduzeća za značajnih 13,2%, te velikih poduzeća za 7,3% u odnosu na 2014. godinu. Razlike u profilima poduzeća s

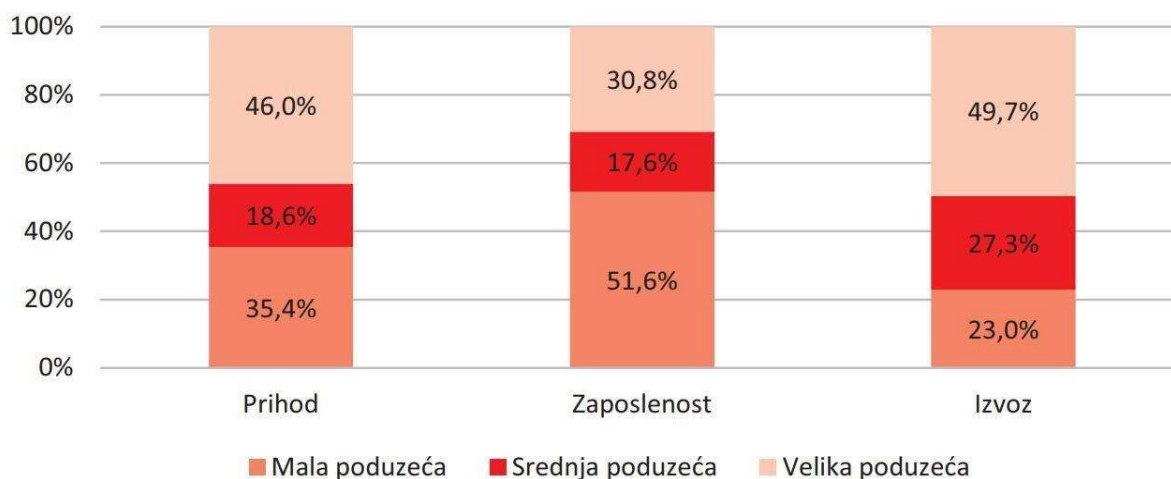
obzirom na veličinu i njihov doprinos zaposlenosti, ukupnom prihodu i izvozu u 2015. godini, prikazane su na slici 1.

3.4 Prikaz parametara prihoda, zaposlenosti i izvoza u 2015. godini

Mala poduzeća, iako imaju najveći udio u zaposlenosti (51,6%), u doprinosu ukupnom prihodu sudjeluju s 35,4%, i tek sa 23% u izvozu. Srednja poduzeća imaju podjednak udio u zaposlenosti i ukupnom prihodu (na razini od oko 18%), ali u izvozu sudjeluju s 27%. Najveću izvoznost pokazuju velika poduzeća. Ovi podaci otvaraju pitanja razlika u produktivnosti u pojedinim kategorijama poduzeća i osposobljenosti za internacionalizaciju poslovanja.

Zaposlenost u malim poduzećima u periodu od 2011. do 2015. godine stagnira na prosječno 4 zaposlenika, dok ukupan prihod po zaposlenom kontinuirano raste, za 5,6% u 2015. godini u odnosu na 2011.

Slika 1. Ukupan prihod, zaposlenost i izvoz prema veličini poduzeća u 2015. godini

4. STUDIJ SLUČAJA

4.1 O poduzeću "Pedido d.o.o"

U ovom poglavlju će se objasniti i prikazati utjecaj poreza na poduzeće PEDIDO d.o.o. koje se bavi pružanjem računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga.

Poduzeće posluje od 2. Listopada 2014. godine kao društvo s ograničenom odgovornošću.

Temeljni princip rada i moto tvrtke bio je i ostao individualan pristup svakom klijentu, bez obzira radi li se o „tzv“ malom klijentu ili velikom sistemu.

Koristeći bogato radno iskustvo u vođenju knjigovodstva, Pedido d.o.o. je u relativno kratkom vremenu stekao veći broj klijenata, tvrtki i obrta širokog spektra djelatnosti (proizvodnja, trgovina, ugostiteljstvo, turističke agencije, charter, usluge, slobodna zanimanja, zdravstveni djelatnici, ...) Individualni pristup i profesionalne usluge znače i poslovanje s ograničenim brojem klijenata. Ipak, konstantni porast poslovanja doveo je do zapošljavanja novih djelatnika, te Pedido d.o.o. trenutno zapošljava četvero djelatnika.

Neke od djelatnosti kojima se ovo poduzeće bavi su :

-računovodstveni poslovi

-usluge savjetovanja u vezi s poslovanjem i upravljanjem

-promidžba (reklama i propaganda)

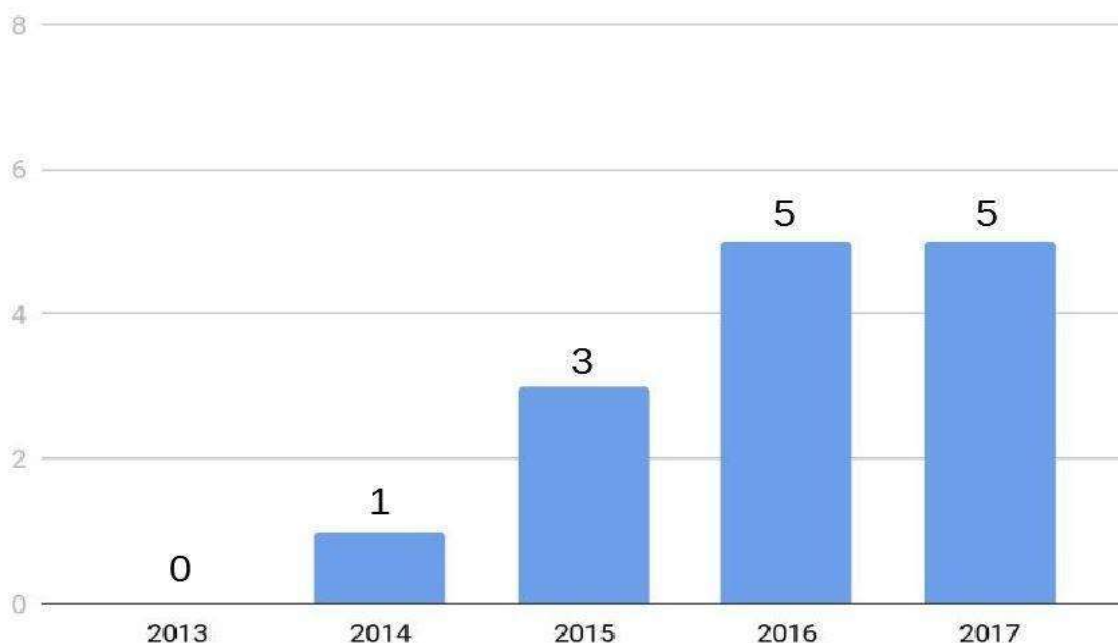
-kupnja i prodaja robe

4.2 Analiza prihoda,neto dobiti i broja radnika

Kako je vrijeme odmicalo tako je i obujam posla (a samim tim i broj radnika,neto dobit i prihodi) bilježio progresivan rast. 2014. godine poduzeće je brojalo samo jednog radnika te ostvarilo prihod od 32.500,00 kn te neto dobit od 3.790,00 kn.

Tablica 5 : Broj zaposlenih u poduzeću "Pedido d.o.o." od 2014. do 2017. godine

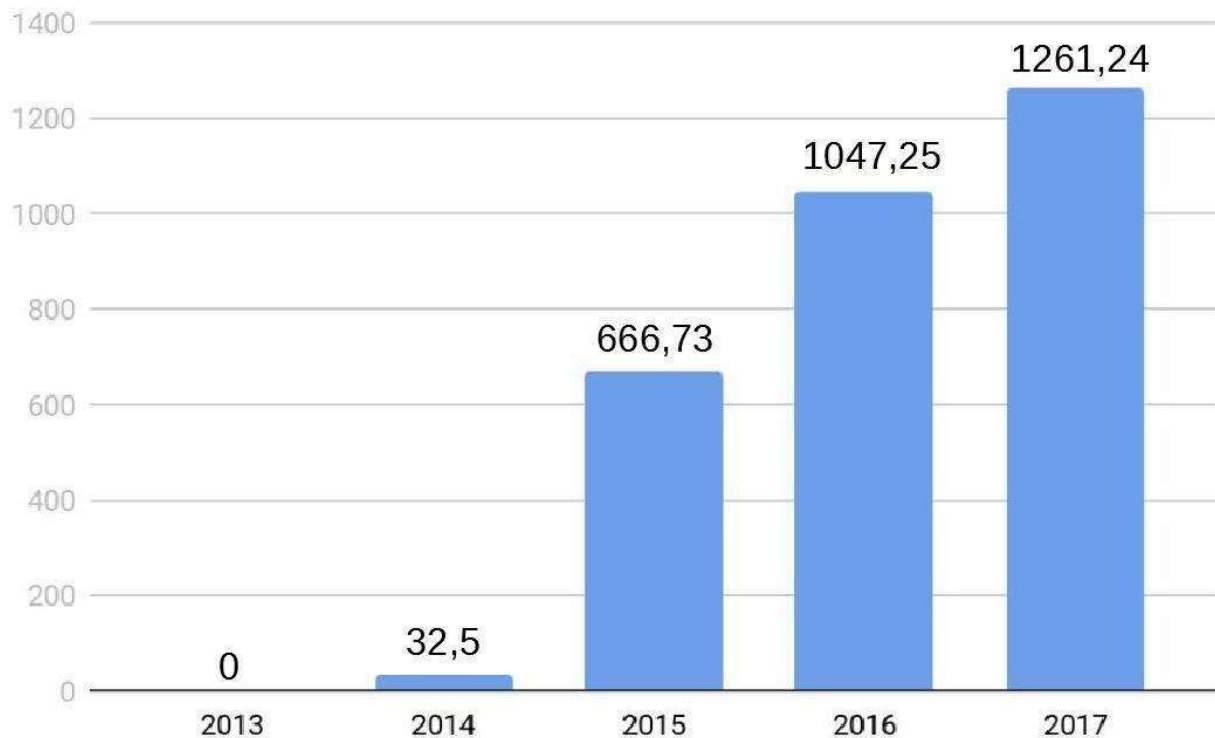
Broj zaposlenih

2015. godine tvrtka je zaposlila još dva radnika te sve ukupno brojala tri. To se pokazalo kao odličan potez jer je "Pedido d.o.o." u toj godini bilježio prihod od 666.730,00 kn te tako ostvario povećanje prihoda u usporedbi sa prethodnom godinom od čak 2051,48 % ! Neto dobit iznosila je 112.029,00 kn što je 2962,8 % više nego u prethodnoj godini.

Tablica 6 : Prihodi u poduzeću "Pedido d.o.o." od 2013. do 2017. godine

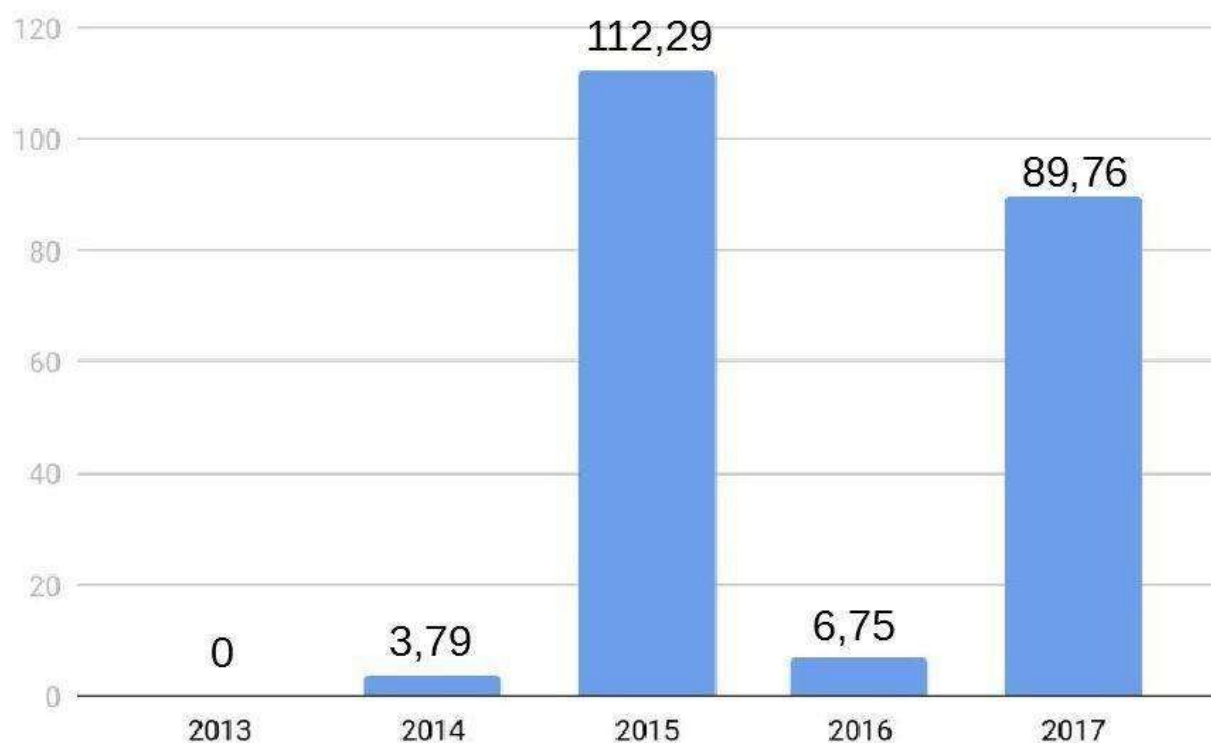
Prihodi (u tisućama kuna)

U 2016. Godini poduzeće zapošljava još 2 radnika i broji ih ukupno 5. To je ponovo donijelo odličan rezultat te firma u ovoj godini ostvaruje prihod od 1.047.250,00 kn te prikazuje rast od 57,07 % u odnosu na prethodnu 2015.godinu. Neto dobit iznosila je "samo" 6.750,00 kn radi investiranja stečenog kapitala u jedan rizičan projekt koji se na koncu nije pokazao kao uspješan.

Tablica 7 : Neto dobit u poduzeću "Pedido d.o.o." od 2014. do 2017. godine

Neto dobit (u tisućama kuna)

To nije poljuljalo vlasnicu i njene zaposlene da u 2017. godinu uđu još motiviraniji i poluče još jači rezultat nego prethodnih godina i ostvare do sada rekordnih 1.261.240,00 kn prihoda te tako pokažu karakter ozbiljnog i stabilnog malog poduzeća čija bonitetna ocjena u 2018. godini iznosi veličanstvenih A2.

Neto dobit u 2017. godini iznosila je 89.760,00 kn što je rast od 1329,78 % u odnosu na prethodnu 2016. godinu.

5. ZAKLJUČAK

Prema svemu navedenom logički zaključujemo kako su mala (i srednja) poduzeća okosnica svakog gospodarstva, s kumulativnim brojem zaposlenih unutar RH od preko 550.000 ljudi. Kako je porezna politika jedan od najvažnijih čimbenika razvoja svake države, ista ima veliku ulogu u faktorima kao što su: broj zaposlenih, BDP, količina izvoza, visina prosječne plaće i sl.

Također zaključujemo da se prihvaća uvodna hipoteza u kojoj se navodi da su mala poduzeća u poreznom sustavu preopterećana.

Indeks ekonomskih sloboda napravljen od strane fundacije Heritage svrstava Hrvatsku na loše 92. mjesto po ekonomskim slobodama. Vodeća mjesta pripadaju ekonomski najslobodnijim državama poput Hong Konga, Singapura, Novog Zelanda, Švicarske, Australije i Irske koje zadnjih godina pokazuju izvrstan ekonomski i društveni napredak. Reforme poreznog sustava zadnjih godina uglavnom su kozmetičke naravi i ne donose mnogo olakšanja u poslovanju malih i srednjih poduzeća. Porezno opterećenje je veliko te kao takvo utječe na mogućnost poslodavca da posloprimcu ponudi konkurentnu plaću - rezultat tog trenda je sve veće iseljavanje u ekonomski i porezno konkurentne države poput Irske, Njemačke, Švedske i dr. Također valja spomenuti kako veliko porezno opterećenje koči strane investicije u domaće gospodarstvo, odnosno onemogućava dobrom dijelu poduzetnika da budu konkurenti kako na domaćem, tako i na inozemnom tržištu.

Potreba za drastičnijim poreznim rezovima svake godine postaje sve jasnija, a nju mora popratiti efektivno i plansko rezanje zaposlenih u javnom sektoru, pojednostavljivanje administracije, olakšanje poslovanja te spajanje/privatizacija/gašenje pojedinih državnih tijela, agencija i tvrtki. Na

plaće javnog sektora u prvoj polovici 2017. godine potrošeno je 12,9 milijardi kuna, dok je u prvoj polovici 2018. godine potrošeno 744 milijuna kuna više. Kao jedna od najnegativnijih stavki velikog poreznog opterećenja je obeshrabrenost mladih da uđu u poduzetničke vode, pritom uništavajući njihovu kreativnost, želju i volju za samostalnim radom i ostvarenjem.

U dokumentu objavljenom na službenim stranicama Vlade RH stoje podaci o prihodima po pojedinom porezu za 2017. godinu: PDV 46,2 mlrd kn, posebni porezi i trošarine 15,2 mlrd kn, porez na dohodak 2 mlrd kn, porez na dobit 7,2 mlrd kn, doprinosi 23,1 mlrd kn, itd. Postupno buduće rasterećenje državnih rashoda mora se popratiti poreznim rasterećenjem, a najbolja opcija za olakšanje poslovanja malih poduzetnika je potpuno ili djelomično rasterećenje rada i dobiti ukidanjem ili drastičnim smanjenjem poreza na dohodak, poreza na dobit i doprinosa.

Trošarine, one koje su nametnute ne energente vezane za transport također se moraju smanjiti. Razlog tome je esencijalna uloga transporta ljudi i robe u gospodarstvu države, stoga možemo lako reći da je transport i 'moving' ljudi i robe preduvjet svakog dobrog i razvijenog gospodarstva. Državne trošarine i PDV na gorivo (benzin i dizel) drastično poskupljuju transport što posljedično dovodi do općeg rasta cijena. Same trošarine uključuju oko 40% cijene benzina i dizela, dok PDV uzima dodatne dvije kune po svakoj litri.

Zaključujemo tako da je za budućnost ekonomskog razvoja Republike Hrvatske potrebno što prije rasteretiti poduzeća i sam rad od sve većeg javnog sektora i administracije koja je intervenirala u svaku poru ekonomije.

6.LITERATURA

Izvešće o malim i srednjim poduzećima u Hrvatskoj – 2016. , Centar za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća i poduzetništva

Nikolić, N. (1999): Počela javnog financiranja, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet Split

Ramljak, B. (2009) : Stanje i perspektive razvoja financijskog izvještavanja za mala i srednja poduzeća u Hrvatskoj, Zbornik radova "Računovodstveno izvještavanje u RH i harmonizacija sa zahtjevima EU, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet

Republika Hrvatska, Ministarstvo financija, Porezna uprava, Hrvatski porezni sustav, Zagreb, svibanj 2016.

Republika Hrvatska, Ministarstvo financija, Porezna uprava, Porezni priručnik za trgovačka društva, Zagreb, srpanj 2015

Ramljak, B. (2009) : Stanje i perspektive razvoja financijskog izvještavanja za mala i srednja poduzeća u Hrvatskoj, Zbornik radova "Računovodstveno izvještavanje u RH i harmonizacija sa zahtjevima EU, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet

Vidučić , Lj. (2005) : Mala i srednja poduzeća, Financijski računovodstveni i pravni aspekti osnivanja i poslovanja, Ekonomski fakultet, Split

Popis tablica,slika i grafova

Tablica 1 : Porezi na cestovna motorna vozila

Tablica 2 : Porezi na plovila

Tablica 3 : Struktura malih,srednjih i velikih poduzeća od 2011. godine do 2015. godine

Tablica 4 : Parametri broja zaposlenih,prihoda i izvoza u 2014. i 2015. godini

Tablica 5 : Broj zaposlenih u poduzeću "Pedido d.o.o." od 2014. do 2017. godine

Tablica 6 : Prihodi u poduzeću "Pedido d.o.o." od 2013. do 2017. godine

Tablica 7 : Neto dobit u poduzeću "Pedido d.o.o." od 2014. do 2017. godine

Slika 1 : Ukupan prihod,zaposlenost i izvoz prema veličini poduzeća u 2015. godini

